

GORIŠKA STRAŽA

Številka 83.

V Gorici, v četrtek 18. oktobra 1923.

Letnik VI.

Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Oglas se računajo po dogovoru in se plačajo vnaprej. List izdaja konsorcijsko "GORIŠKA STRAŽA". Tisk. S. Spazza, v Trstu. Uprava in Uredništvo: ulica Mameli 5. (prej Scuole).

Izhaja vsak ponedeljek in četrtek ob 8. uri — predpoldne. — Stane za celo leto 15 L., za pol leta 8 L., za četrt leta 4 L. Za inozemstvo celo leto 30 L. Na naročila brez doposlane naročilnice se ne oziramo. Odgovorni urednik: RIHARD OREL.

V razdobju petih let

Obljube.

Dne 22. decembra 1918. na vse zgodaj zjutraj so bili po vseh naših vaseh nabiti od italijanskih oblastev nastopni lepaki v slovenskem jeziku. Ker je bila nedelja, so jih ljudje trumoma brali in od tedaj so se ti lepaki vtisnili našemu ljudstvu globoko v spomin.

Lepaki so se glasili tako-le:

SLOVENC!

Danes vladajo novi zakoni pravičnosti in svobode. Avstrijske vlade ni več, ki vas je zapeljevala dolgo vrsto let in izigravala narod proti narodu v svrhu svojega samodržtva.

Zmagovita Italija je danes napravila konec boju in sovraštvu. Zato je treba, da zavladata mir in složnost med narodi. To vam prinaša Italija.

Italijanski in slovenski narod nista več sovražnika, nista več nahujskana od Nemcev, ki so izkoriščali ta boj v svoje namene. Lahko je njima danes deliti delo in dobiček v svoje namene.

Italija spada danes k trem evropskim velevlastim, ker je bogata po svoji obrti, katero si je sama ustvarila v svojih zadnjih letih, ker je bogata po svoji svetovni trgovini, po svojem zelo razvitem poljedelstvu in po svoji veliki kulturi.

Samo obrtna in trgovska velevlast, kakor je Italija, vam zamore zagotoviti blagostanje, katerega ste zelo potrebni. Samo tako se more razviti v bodoče vaša živinoreja, vaše poljedelstvo, katerega sadovi so vir blagostanja, ako najdejo trga v velikih italijanskih mestih. Vsakomur so proste v bodoče pomorske ceste, da je mogoče onkraj morja razviti svoje trgovine.

SLOVENC!

Italija, velika država svobode vam da iste državljanske pravice kakor vsem drugim svojim državljanom, vam da šole v vašem jeziku, več kakor vam jih je dala Avstrija. Vaša vera je spoštovana, saj je katoliška vera vera cele Italije.

Italijansko kraljestvo, veliki italijanski narod, ki je sam uničil gospodstvo Avstrije, vas bo ščitil z vsemi svojimi močmi. Italija se ni vojskovala in ni zmagovala samo za svobodo svojega naroda, temveč vseh od Avstrije tlačanih narodov.

Preteklo je skoraj stoletje, odkar se bori Italija za to svobodo. V dokaz vam je zgodovina. Slovenci, bodite uverjeni, da mogočna in zmagovita Italija skrbi za vse svoje državljane kateresibodi narodnosti v svojih novih mejah.

Dejanja.

1.) Dne 13. julija 1920. je bil sežgan Narodni dom v Trstu.

2.) Dne 14. julija 1920. je bil sežgan Narodni dom v Puli.

3.) Skoro istočasno so vdrl v Pazinu v tiskarno «Pučkoga Prijatelja» in jo vničili.

4.) Dne 11. aprila 1921. so bile Krnica in bližnje vasi požgane in ljudstvo je bežalo brez strehe v gozdove.

5.) Dne 15. maja 1921. so bile volitve v rimski parlament. Mesec dni prej do dneva volitev so se vršili v Istri požigi, poboji in nasilja vseh vrst nad našim ljudstvom. Svoječasno objavljena «Kronika nasilstev» je zgodovinski dokument našega tedanjega trpljenja.

6.) Dne 2. septembra 1921. je bil sežgan Narodni dom pri Sv. Ivanu v Trstu.

7.) Istočasno je zgorel Narodni dom v Rojanu pri Trstu.

8.) Dne 13. marca 1922. so izdali tržaški sodniki sklep, s katerim se odpravijo slovenski jezik iz tržaških sodnij.

9.) V noči od 23. do 24. junija 1922. so vdrl oboroženi oddelki v Drežnico pod Krnom in zagorelo je v visokih plamenih župnišče. Možje, žene in otroci so bežali v noči in viharju v gozdove.

10.) Istočasno je bil omadeževan in porušen na kose spomenik slovenskega skladatelja Volariča v Kobariču. Vse to se je zgodilo radi tega, ker je strela udarila v vojaški spomenik na Krnu.

11.) Dne 16. novembra 1922. je bilo radi tega v Gorici obsojenih 5 naših ljudi, med njimi 12 letni otrok, dasi se je uradno dognalo, da je spomenik poškodovala strela.

12.) Dne 20. decembra 1922. se je vršila v Rimu seja Centralne posvetovalne komisije, na kateri je bilo sklenjeno, razkosati slovensko ozemlje na tri dele, vničiti samostojno gorisko deželo in odpraviti našo avtonomijo.

13.) Nato je dne 11. januarja 1923. ministrski svet raztegnil vse deželne in občinske zakone starega kraljestva na naše kraje in avtonomija je šla po vodi.

14.) Istočasno je odpravil gorški deželni odbor slovensko uradovanje.

15.) Dne 9. junija 1923. je predsednik gorške sodnije gospod Brelich izdal odlok, s katerim je vrgel slovenski jezik iz sodišč.

16.) V avgustu je minister Oviglio postopanje Brelicha odobril.

17.) Dne 18. septembra je izšel zakon, s katerim se odpustajo z 31. decembrom t. l. vsi sodniki bivše Avstrije iz službe. Ta udarec zadene predvsem Slovence.

18.) Dne 24. septembra je izšel odlok, s katerim se ukinito vse slovenske srednje šole (gimnazija in realka) v Idriji. Mesto tega otvorijo par nižjih razredov realke v Vidmu. To naj bi bil dokaz, da bomo imeli v novi državi več lastnih šol ko v bivši Avstriji.

19.) V Istri no nam ukinito že spčetka nič manj ko 150 slovenskih ljudskih šol.

20.) Dne 30. septembra 1923 je okrajni šolski svet v Postojni ukazal, da se mora vršiti s 1. oktobrom 1923. pouk v prvem razredu ljudske šole samo v italijanskem jeziku. Slovenski jezik za slovenske otroke ni obvezen. Slične protizakonite odredbe so izdal tudi ostali okrajni šolski sveti.

To so le nekatera dejanja, ki govore, kako so se izpolnile obljube, dane našemu ljudstvu leta 1918.

Kaj se godi po svetu?

Težka državna kriza Nemčije drži svet še vedno v napeti pozornosti. Stresemann je dobil sicer v parlamentu veliko večino, dobil je celo pooblastilo, da sme vladati v državi kakor diktator, ki ni vezan niti na osnovne državne zakone, toda vse to nima več velikega pomena. Kajti na Bavarskem ni več gospodarica dežele berlinska vlada, temveč bavarski nacionalisti in predsednik deželne vlade von Kahr. Stresemann ne more več ukazovati nad Bavarci, ker nima moči. On lahko pošilja v Monakovo povelja, kolikor jih hoče, toda bavarski oblastniki smejo danes pometati povelja Stresemanna v koš, ne da bi jih kdo mogel ukloniti. Bavarska se je fakično že odtrgala od Berlina. S skupno državo je Bavarska v zvezi le toliko, kolikor sama hoče in kolikor ji narekuje rodoljube. Približno iste razmere vladajo na Saksonskem in Türinškem. Tam so gospodarji socialisti in komunisti. Oni se pridno oborožujejo proti bavarskim nacionalistom, ne da bi jim mogel Berlin do živega. Njegova moč je torej tudi v teh deželah skoro brez pomena. Kaj pomaga torej Stresemannu, da mu je dal parlament polnomoč diktatorja, če ne more več ukazovati vsem deželam?

Stinnes stopil na mesto vlade.

Neverjetno se je poslabšal položaj Stresemanna tudi zato, ker odklanja Francija vsako pogajanje z berlinsko vlado. Berlin se je vdal, v Porurju začena zopet del, Stresemann je preklical vse odredbe proti Francozom in izrecno zaukazal uradništvu, naj se pokori ukazom francoskih generalov, toda Poincaré noče z nemško vlado niti govoriti. Kljub temu, da so Nemci na kolenih, se Francija ne mara meniti s Stresemannom. Francosko oblastvo je izjavilo, da bo razmere v Porurju uredilo brez Berlina. Vrhovni poveljnik Francozov general Degoutte se je obrnil naravnost na zastopnike industrije in delavstva. Začel se je pogajati z gospodom Stinnesom, ki je gospodar velikih rudokopov in tovarnen v Porurju in eden najmočnejših bogatašev Nemčije. Z njim se meni o ureditvi razmer v rurski deželi in prezira pri tem namenoma berlinsko vlado. Kaj naj Stresemann počne? Kako naj to prepreči? Nima moči, da bi se protivil. Tako je moral pretrpeti Berlin ponižanje, da govori v imenu nemške vlade in nemškega naroda zasebni kapitalist. V rokah privatne osebe je usoda Porurja, v rokah Stinnesa je državna avtoriteta Nemčije. Torej nele na Bavarskem, nele na Türinškem, nele na Saksonskem, ampak tudi v Porurju nima zakonita nemška vlada več besede. Njena oblast se krči in manjša dan za dnem.

Zopet krvavi nemiri.

Kako obupen je položaj Nemčije, vidimo iz grozne draginje, ki raste kakor povodenj. Ljudstvo ječi in stoka od bede in grabi v strašni stiski po zadnjih nasilnih sredstvih. Zopet poročajo časniki, da naskakujejo stradajoče množice trgovine, da se navaljujejo na banke in borze, da zasedajo občinske hiše, ker ni-

majo živeža. V mestih Meiningen, Frankfurt, Düsseldorf, Leipzig, Mannheim, Berlin itd., so se odigravale te dni na cestah krvave demonstracije gladujočega in brezposelnega prebivalstva, ki je ropalo po trgovinah, pretepalo kapitaliste, streljalo na vojaštvo in razbivalo šipe bank. V Düsseldorfu so ropali n. pr. razljučeni delavci in ženske kar celi dan štacune in nosili do pozne noči živila iz zalog, ne da bi mogli vojaštvo plenitev preprečiti. Končno je orožništvo razgnalo s sabljami demonstrante in ukrotilo pobuno. V Berlinu trajajo še sedaj, ko pišemo, demonstracije gladujočih množic. Zopet je tekla po nemških mestih bratska kri, zopet so obležali na cestah mrtvi delavci in mrtvi vojaki, zopet leže po bolnicah ranjene družinske matere, ki jih je gnala skrb za stradajoče otroke v krvavi poulični metež. Res žalostni in črni so dnevi, ki jih preživlja nemški narod.

Nov denar.

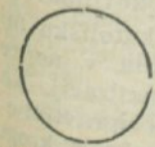
Berlinska vlada se trudi na vse načine, da bi rešila državo iz močvirja. Ena njenih prvih skrbi je ta, da ustavi blazno propadanje valute. Dokler ni denar stalen, ni mogoče niti misliti na gospodarsko zboljšanje. Saj nočejo nemški kmetje danes sploh več prodajati živil za sedanjo marko. Prišli smo v hujše čase, kakor so bili v letih svetovne vojske. Kmet si misli: pridelek sem ustvaril iz svojega truda, iz svojih žuljev. Ali bom prodajal svoje žulje za denar, ki je toliko vreden kakor kos papirja? Nič ne bom prodajal! Raje snem sam pridelke. Prodajal bom le blago za blago ali pa proti dobri valuti.

Tako so trgi v Nemčiji vedno bolj prazni, meščani romajo zopet na deželo, delavci obupujejo, njihove žene divjajo od srda. V nekaterih krajih hodijo delavske skupine na kmete in ropajo ter kradejo živež, kjer ga dobijo.

Da bi se razmere zboljšale, je vlada vpeljala poleg stare ničvredne marke nov denar, ki je dober in trden, ker je krit. Ustanovila se je že posebna banka, ki prične kmalu izdajati nove bankovce. Nov denar se imenuje tudi marka, in sicer «rentna marka». Ta denar je krit z bogastvom kmečke zemlje, trgovine, industrije in bank. Kmečke, trgovske, industrijske in bančne organizacije so se izjavile, da jamčijo za vrednost novega denarja z gotovimi deleži. Upajmo, da bo nova marka stalna in trdna, ker bo le na ta način uživala zaupanje kmetov in privabila živež v mesta. To je trenutno edina pot rešitve.

Politični boji v Romuniji.

Kako živi današnja Evropa na žerjavici, vidimo tudi iz najnovejših dogodkov na Romunskem. O tej novi državi smo že svoj čas poročali našim bravcem. Poročali smo, da so se vršile kakor v drugih državah tudi v novi Romuniji po vojni velike politične borbe proti centralizmu. Par let so se bojevale stranke v parlamentu za novo ustavo, dokler ni zmagal centralizem. Voditelji centralistov so narodni liberalci, ki so danes na vladi. Njim na čelu stoji se-



danji ministrski predsednik Bratianu, kateremu se je posrečilo, da vodi že 2 leti vladno krmilo. V borbi proti vladni stranki stoji Narodna stranka iz prejšnje Ogrske, in sicer iz Sedmograškega in kmečka stranka. Ta sta glavna protivnika liberalcev in sta nastopala skupno v parlamentu in zagovarjala odločno avtonomijo. Druge protivladne stranke so Narodni demokrati, katere vodi vseučilišni profesor Jorga, in Ljudska stranka pod vodstvom generala Avarescu. Ti dve opozicijski stranki sta korakali svoja lastna pota in se nista priklopili ostali parlamentarni opoziciji. Vsled tega je vladna večina odbivala z lahkoto napade avtonomistov in izvedla centralistično ustavo.

V tem vrvežu centralističnih in proticentralističnih strank se je pojavila v zadnjem času nova politična struja, in sicer skupina romunskih fašistov, ki so hoteli izvršiti po italijanskem zgledu državni prevrat.

Pripravljena fašistovska zarota.

Romunski fašisti so stranka, ki ima izrazito protizidovsko smer. Žide in liberalce smatrajo romunski fašisti za sovražnike domovine. Njih glavna organizacija se imenuje «Liga crestina» (Krščanska zveza) in vodijo jo iz večine visokošolci. Pot, po kateri hočejo zmagati, je nasilen prevrat. Vlada je imela že večkrat opravka s fašisti in jih je tudi že parkrat odločno prijela. Mnogo fašistov je moralo tedaj v zapor. Po prvem preganjanju že so se fašisti razcepili v dve struji: v zmerne in v skrajno nasilne. Nasilni so bili pepričani, da je revolucija precej lahka stvar, ki zahteva le pogum in zato jo je treba brž pripraviti. Zmerni so pa zahtevali previdnost in smatrali takojšnji prevrat za nevarno podvzetje, ki zna ugonobiti fašizem. Nasilno krilo se ni zmenilo za te opomine in šlo odločno na delo. Razpredli so po vsej državi tajne organizacije, ki naj ob pravem času stopijo na plan in vržejo vlado. Njihovo delovanje je bilo torej podzemeljsko, skrito, zarotniško. Udar bi se bil moral izvršiti meseca septembra tega leta.

Zarota je bila udušena.

Toda njih načrt se je izjalovil, ker je vlada zvedela za zaroto in jo udušila v korenini. Posrečilo se ji je aretirati večino zarotnikov in se polastiti njih načrtov. Preiskava, ki se sedaj vrši v Romuniji, je spravila na dan zelo lepe in zanimive stvari. Gospodje zarotniki so hoteli izpeljati svoj «krščanski» program tako-le: na določen dan bi se javila pri ministrskem predsedniku Bratianu skupina visokošolcev, češ da mu imajo predložiti neko prošnjo. Pri tej priliki je bilo namenjeno postreliti Bratianu in šest drugih ministrov. Med tem bi stražili dijaki s samokresi

vhod v vladno palačo. Ta umor bi bil dal znamenje drugim zarotnikom, da pomorijo več židovskih bančnih ravnateljev in časnikarjev iz Bukaresta. V mestu Cluj je bilo namenjeno pomoriti več vsenčilišnih profesorjev in politikov narodnih manjšin. Ravnotako je bil načrt, izvršiti v Černovicah teroristični poboj nad nasprotniki. V stanovanjih zarotnikov so našli cele zaloge ekrazita, samokresov, pušk, bodal in granat, ki so bile namenjene za izvršitev prevrata.

Brez opore v ljudstvu!

Zarotniki imajo sedaj priliko premišljevat v zaporih svoj «krščanski» program. Poznavatelji Romunije pravijo, da se ne bo v državi nikdar več dvignil fašizem na noge, ker nima korenin v ljudstvu. Fašizem bi se

mogel širiti le tedaj, ko bi imela Romunija mnogo meščanske inteligence in mnogo srednjega stanu. Malomeščani so bili povsod propagatorji in nositelji fašistovskega gibanja. Romunija pa ima silno malo meščanstva. Ogromna večina dežele obstoji iz kmetov, ki ne marajo prevratov. Kajti romunski kmetje so prišli z agrarno reformo do svoje zemlje in s tem je bila izpolnjena njihova glavna želja. Sedaj ko imajo zemljo, so razmeroma zadovoljni in hočejo mir in ne prekucije. Zato so kmetje fašizmu nasprotni. Kdor pa nima kmetijskega ljudstva na svoji strani, ne more v Romuniji doseči nič trajnega in velikega. Iz teh razlogov sodijo, da je romunski fašizem za vedno zlomljen in se nikdar več ne dvigne. Bomo videli, kako se ta prorokovanja uresničujejo.

DNEVNE VESTI

Posvečenje škofa monsignorja dr. Fogarja v Gorici

V nedeljo 14. oktobra je doživela Gorica pomembno slovesnost. V stolni cerkvi je bil posvečen za škofa mož, ki je radi svoje pravičnosti in značajnosti znan in priljubljen po vsej goriški deželi. Kdor je prisostvoval posvečenju v cerkvi in videl ljudstvo, ki je veselja jokalo, je odnesel vtis, ki se ne zbrise nikdar. Kaj pomeni dr. Fogar za goriško prebivalstvo, se je pa pokazalo na najsijajnejši način v trenutku, ko se je prikazal po posvečenju na izhodu stolnice. Tisočglava množica je ob zvokih slovenskega Godbenega krožka začela vzklikati in ploskati navdušenja in viharjih ovacij ni hotelo biti konca.

Spreved po mestu.

Ko je vstopil novi škof v kočijo in se peljal v spremstvu knezonskega dr. Sedeja, škofov Bartolomasiya in Pederzollija proti škofiji, se je vsula za njim množica in ga spremljala preko Stolnega trga, Raštelja, Travnika, mimo škofijske palače do Velikega semenišča.

Z oken so plapolale zastave, cvetje je padalo v kočijo, ljudstvo je hrumelo in ploskalo v navdušenju. Ko je vstopil v Veliko semenišče, mu je tisočglava množica priredila novo veliko demonstracijo.

V času od 12. do 13. ure je sprejel v Velikem semenišču neštevilna odposlance in med drugim mu je bilo izročeno od tržaskih katoliških visokošolcev častno članstvo njihove organizacije.

Banket v škofijski palači.

Ob 1. popoldne se je vršil v škofijski palači banket, kateremu so prisostvovali knezonski škof dr. Sedej, škofa Bartolomasi in Pederzollij, zastopniki goriškega, tržaskega in koperskega kapitlja,

profesorski zbor goriškega semenišča, predstojniki verskih redov, zastopniki italijanskih in slovenskih katoliških organizacij, škofovi sorodniki in prijatelji.

Nagovor knezonskega dr. Sedeja

Med banketom se je dvignil k besedi novi škof in spregovoril med drugim nastopne misli:

«Moj prvi pozdrav in iskrena hvaležnost gre poglavarju goriške nadškofije, Njegovi Ekscelenci knezu dr. Sedeju! Ko sem Vam kot mladi duhovnik prisegel pokorščino in zvestobo, sem se zavedal, da pomeni ta pokorščina obenem ljubezen in spoštovanje in če treba tudi obrambo. Vselej sem ljubil in govoril resnico in tako hočem storiti tudi danes. Bil sem več let Vaš tajnik in sem imel priliko z Vami občevati, spoznavati Vaše misljenje in čustvovanje kot malokdo. In ker Vas poznam, zato izjavljam iz polnega prepričanja, da govorim škofu, ki je pravičen, svet in plemenit mož. Pozdravljam v Vas škofa, ki je škof po srcu Kristušovem, ki je vzor škofa, kakor ga hoče in želi Katoliška cerkev.

Pozdrav papeža dr. Sedeju!

Zvest načelom katoliške morale ste bili vedno, vselej in povsod korekten državljani, ki mu gre spoštovanje. Zato pozdravljam v Vas ne le vzornega škofa, temveč tudi dobrega državljana. (Burno ploskanje vseh navzočih.) Ko sem bil v Rimu, sem se mogel prepričati, da Vas najvišja in najodločilnejša oblastva razumejo in cenijo».

Nato je monsignor dr. Fogar izročil dr. Sedeju v ganljivih in lepih besedah pozdrav papeža Pija XI. «Ko sem se poslavljajal od poglavarja Katoliške cer-

kve, me je prosil, naj iskreno in toplo pozdravim knezonskega dr. Sedeja. Zaupanje svetega očeta naj Vam bo v teh časih največja opora in tolažba». (Ko je izgovoril novi škof te besede, se sivi goriški knezonski škof ni mogel več vzdržati in so se mu vliše solze po licu. Pogled na jokajočega goriškega knezonskega škofa je globoko presunil vse navzoče.)

Monsignor dr. Fogar je zaključil pozdrav dr. Sedeju s toplo željo, da bi ostal še mnogo mnogo let na čelu goriške nadškofije. Konec pozdrava so sprejeli navzoči z burnim ploskanjem.

Pozdrav rojstni vasi! Pohvala Slovencev!

Nato je monsignor dr. Fogar pozdravil škofa Bartolomasiya, ki je naše kraje razumel in vedno branil naše interese. Pozdravil je škofa Pederzollija, zastopnike treh kapituljev in profesorski zbor. Posebno toplo in prisrčno se je zahvalil ekonomu Rutarju, ki ga je imenoval «svojo mamo». Glas dr. Fogarja se je začel lahko slišati, ko se je spomnil svoje rojstne vasi in pozdravil navzočega župnika in župana iz Pevme. «Moja najtoplejša misel gre v vaš kjer mi je tekla zibel, gre občini Pevmi in njegovemu dobremu ljudstvu. Pozdravljam rojstno občino Pevmo in njegovo ljudstvo, ki ga ne morem zabiti. Lep pogled slovenskega pevmskega ljudstva me je nagnil, da sem postal duhovnik, njemu se imam zahvaliti, da sem bil danes posvečen v škofa. V časih, ko so bili Slovenci zelo močni in vplivni, je slovensko pevmsko ljudstvo italijansko rodbino Fogar cenilo in spoštovalo. In to spoštovanje je ostalo neizpremenjeno tudi v novih razmerah. Ko smo prišli v Italijo. Tako mi je napravila slovenska občina Pevma krasno darilo in je hotela na dan mojega posvečenja razdeliti med občinske reveže milodare.

Zelim iz celega srca, da bi občevala državna oblastva s Slovenci tako, kakor sta občevala z Vami, gospod župan, kralj in kraljica. Uverjen sem, da ta čas ni daleč. Mi katoličani smo se vedno učili spoštovati zakonita oblastva in zato nazdravljam papežu in kralju».

Govor novega škofa so navzoči sprejeli z živahnim odobravanjem.

Konec slavnosti.

Nato je povzel besedo nadškof dr. Sedej, ki je počastil v lepem govoru zasluge monsignorja dr. Fogarja in se mu iskreno zahvalil za njegove iskrene besede. Govoril je nadalje škof Bartolomasi ter v pesniških izrazih poudaril, da je dr. Fogar škof, kakor ga potrebuje Trst. Pozdravil so dr. Fogarja še škof Pederzollij iz Porečja, kapitularni vikar monsignor Mechia iz Trsta, dekan koperskega kapitlja monsignor Fonda, rektor goriškega semenišča dr. Brumat ter poročnik don Agazzi v imenu alpincev, ki so izročili v cerkvi novemu škofu lep šopek rož.

Ob 5 popoldne se je banket zaključil in sledila je slavnostna akademija ital. katoliškega krožka v dvorani Verdi v čast novemu škofu, njegovemu dosedanjemu predsedniku.

Statistika alkoholizma in njega posledice v Sloveniji.

Iz referata univ. prof., sedanjega krškega škofa dr. Srebrničja na katoliškem shodu v Ljubljani.

Največ pobojev in pretérov in seveda izbruhov divje togote, sovraštva in preklinjanja se dogaja prav ob nedeljah in praznikih. Od prej navedenih 2800 zločinov, ki je sodnija imela ž njimi opraviti, se jih je največ, namreč 537, učinilo na nedelje, da praznikov niti ne štejem! Skratka: alkoholizem je v luči nadnaravnega reda radi neštetihih neprestano se ponavljajočih grehov strašen klicar k Bogu za maščevanje in kazen nad ljudstvom, ki mu je vdano. Če bi bila sodba mogoča na podlagi vidnih dejanj, bi lahko rekli, da bi 80 do 90% vseh grehov med Slovenci prenehalo, če bi v njih me-

sto alkoholizma vladala polna treznost.

Kakor si kdo postelje, tako počiva. Z alkoholizmom si slovensko ljudstvo pred Gospodom slabo postilja. Z alkoholizmom si je že spletlo bič božjih kazni in ga vihti nad seboj; s tem bičem se ugonablja časno in večno, samo sebe kot celoto pa potiska na padec najbolj nečastne narodne smrti.

Ni nikakor pesimizem, ki tako govori; do istih rezultatov prihajajo vsi in teh ni malo, ki s te strani naš narod študirajo. Ob veliki nesreči, ki je naš narod z mirom svetovne vojne zadela, je izključeno, da se naš narod ohrani, ko zapravlja ogromne milijardne svote za lastno pogubo. Z alkoholizmom dela pa slovensko ljudstvo najslabšo uslugo tudi katoliški ideji, ki se pred pravoslavnim in mohamedanskim svetom na slovenskem ljudstvu ne more ponašati

z močjo svoje resnice in svoje lepote. Tako raste odgoyornost našega naroda pred Bogom vedno bolj. Kje je zagovornik naš pred Bogom, kje je činitelj, ki bi Bogu dajal zadostitev za grehe alkoholizma in odvrčal šibe kazni od našega naroda? Kako naj smemo upati v boljše in lepšo bodočnost naroda kot celote, dokler isti narod na tolike načine in tako neprestano izziva božjo jezo nad sebe, ker živi v alkoholizmu in božje zapovedi prelamlja, svete dneve onečašča, čednosti tepta?...

Bog je neskončno dober; on greh odpušča, če se ga človek kesa in se spreobrne. Ako je alkoholizem po soglasni sodbi vseh vir tolikih moralnih zablod pri nas in glavni faktor, ki odvrča božji blagoslov od ljudstva, tedaj mora biti odpor proti alkoholizmu naša najresnejša zadeva. Vera brez del je mrtva. Slovenci kot katoličani moramo na ta

odpor koncentrirati vse sile, da se ob naši veri pokažejo tudi dela, ne dela samo zunanega sijaja in nastopa, temveč dela življenja po zapovedih! Ako sedanji V. katoliški shod tukaj ne zastavi in izvede svoje moči, tedaj ostane samo manifestacija, sijajna na zunaj in veličastna, toda za narod kot celoto lahko usodno nesrečna, ker mu ni prinesla pomoči, katere je tu v svoji boleznini najbolj potreboval. Proti alkoholizmu moramo nastopiti odločno na celi črti! Vse vzgojno in prosvetno delo mora biti obrnjeno proti njemu; proti njemu morajo delati naši politiki in gospodarski strokovnjaki!

Omenil sem že, da je katoliška misel naš narod razporedila v nepregledno vrsto raznih organizacij. Kakor nalašč! Čete stoji pripravljene! V boj naj gredo! V boj vsaka v krogu svojih idej in svojega namena: — v boj proti alkoholizmu! (Konec.)

Zahvala tržaškega škofa.

Tržaški škof monsignor dr. Fogar nam je poslal nastopno javno zahvalo, ki jo radi priobčujemo:

«Ker mi je nemogoče, da bi se vsem osebno zahvalil, izražam na tem mestu svojo najprisrčnejšo hvaležnost vsem društvom in posameznikom, ki so hoteli s svojo odlično prisotnostjo pri svečanem škofovskem posvečenju, z doposlanimi darili, cveticami, brzojavkami in listi, s poseti in dokazili simpatije oplešati moj praznik in izpričati toliko ljubezni za našo sveto vero.

Podeljujem iz srca vsem svoj blagoslov in obljubljam, da bom zanje molil.

Vdani
† Alojzij
tržaški in koperski škof.

Gorica, 17. oktobra 1923.

Giunta povišan.

Fašistovski veliki svet, oziroma Mussolini je imenoval za glavnega tajnika fašistovske stranke tržaškega poslanca Giunta. To mesto je zelo važno, zelo vplivno in mogočno.

Nov udarec!

Vlada je razpustila Slovensko planinsko društvo ter odredila, da preide njegovo imetje v last «Societa alpina delle Giulie».

Vsak komentar je nepotreben.

Zelo nas spoštujejo.

Imenovana je deželna davčna komisija, v kateri ne sedi niti en Slovenec. «Nova Doba» bo seveda zopet tudi to branila.

Silno nas cenijo.

Solsko skrbništvo v Trstu, ki ima oblast nad vsem šolstvom Istre, Trsta, Goriške in Furlanije, je dobilo po zakonu poseben šolski odbor, v katerega ni bil imenovan niti en Slovan.

«Nova Doba» bo seveda zopet tudi to branila.

Nemška ljudska stranka na Tirolskem. ostro protestira, da se uvede z novo italijansko postavo v naše kraje civilni zakon na mesto cerkvenega, kateri je za Kristjana edino veljaven. Civilnega zakona Katoliška cerkev ne priznava.

Velika nesreča v hribih.

Kakor nam poročajo, se je zgodila v Žagi velika nesreča. Pri viharjih nalih zadnjih dni je vdrla vodovje v kleti in pritliča več hiš in tako tudi v kleti kekega Rollo, ki je branil v njej večjo količino tako zvanega «karbura». V stiku z vodo je «karburo» začel vreti in izklu puhtevati plin, katerega je bila kmalu polna vsa hiša, tako da ni bilo mogoče niti dihati. Rollo se je podal z nekaterimi spremljevalci v klet, da bi odstranili nevarno tvarino. Vzeli so s seboj luč. Da bi ne bili tega nikdar storili! Ko je namreč prišel plin v dotiko s plamenom, je udarilo po kleti s strašnim pokom. Plameni so zašvigali v zrak in ovili sedmoro oseb, ki je bila v kleti.

Ostale so vse ranjene. Rollo, žena in 7 letna deklica so bili v tako žalostnem stanju, da so jih morali prepeljati v Gorico k usmiljenim bratom. Njihove rane so zelo težke in nevarne.

Konferenca med Italijo in Jugoslavijo.

V ponedeljek dne 15. t. m. se je začela v Ljubljani konferenca med našo državo in Jugoslavijo, katere namen je urediti v smislu rapalske pogodbe davčne zadeve med obema državama. Jugoslovanskim strokovnjakom načeluje g. Hilarij Vodopivec, italijanske vodi komendator Tedeschi.

IZGUBILA

se je denarnica v kateri so se nahajale zlate verižice in druge zlate in srebrne vrednosti od Placute do Travnika. Pošten najditelj naj prinese dotične stvari v upravništvo Goriške Straže, kjer dobi dobro nagrado. Omenjene dragocenosti so za izgubitelja drag spomin na umrle stariše.

GOSTILNICARJI! Ako hočete dobro in pristno vinsko kapljico, kupite jo pri Vinarski Zvezi v Gorici, Via Mameli št. 8.

Kaj je novega na deželi**Velikanska povodenj v Ukvah.**

Skozi našo vasico teče potok, prihajajoč iz planine. Ni velik. Otrok ga lahko preskoči. Ob velikih nalih pa naraste in zdivia, da ni varno pred njim ne polje ne poslopje. Zato so ga uklenili v globok, mogočno obzidan kanal. Kot že prej večkrat je postal ta potoček hudournik za našo vas usoden tudi preteklo nedeljo, dne 14. t. m.

Sicer je lilo celo noč kakor iz škofa, a zjutraj še nihče ni slutil kaj hudega. Še le ko smo se vračali od sv. maše, smo opazili, da voda v kanalu čimdalje narašča. Sicer smo se čutili nekako varne, ker je ravnokar bil dograjen nov, obsežen kanal, ki naj bi v dneh nevarnosti držal deročo vodo v svojih mejah, vendar so pa za vsak slučaj v spodnji vasi, ki leži nižje od kanala, začeli ljudje pospravljati važnejšo opravilo iz pritličja v višja nadstropja. In prav so imeli. Krog poldne je voda narastla že nad tretjino kanala in je iztrgala ob malem ovinku iz njegovega obzida nekaj kamenov. S tem je bila usoda zapečatena. Za prvimi kameni je vodovje bran bolj in bolj trgalo.

Voda napolnila hiše in vničila kmetom pridelke.

Vedno nove plasti so se pogrezale v kanal in ga zastajale. V 20 min. je bila bran pretrgana in voda je udrla z vso silo naravnost skozi spodnjo vas, ki je v trenutku bila vsa v vodi do oken in čez. Bilo je groza gledati mogočno vodovje, ki je z divjo brzino drvelo mimo hiš skozi vas. Sreča, da so hiše v tem delu v ravni vrsti, da niso ovirale silnega toka. Vendar je skupino hiš zajel tok od obeh strani in grozil, da jih zruši, da ni še o pravem času zanesel tja toliko grušč, da so bile vsaj hiše obvarovane pred razsulom.

Ob istem času skoraj je voda pretrgala tudi mogočne, zidane jezove nad vasjo ter udarila ob obeh straneh iz kanala. En tok mimo cerkve in pokopališča, drugi proti središču vasi čez kraj, kjer je prej stalo župnišče, ki ga je povodenj l. 1903. z več drugimi hišami razsula. Može in mladeniči so z mrzlično naglico vozili in vlačili borovce, da bi ubranili razdirajoči sili in vsaj glavnemu toku v središče vasi, ki je pa tudi že bilo 2 m. v vodi. Hvala Bogu, da je proti večeru sila pojemala in vsaj človeških žrtev ni bilo. Skoda je pa velikanska. Zlati v spodnji vasi, ki je do oken vsa zasuta z gruščem. Ubogi ljudje so ravno spravili domov «drušče» = (krompir) in zelje, edini pridelek v teh hribih, pa jim je voda, ki jo še ne morejo spraviti iz kleti, še to skvarila in vničila. In zima je pred vrati... Njive in travniki so daleč na okrog zasuti s peskom in kamenjem. — Odnoslo je tudi začasn timer pred cerkvijo. — Železniški promet je bil ustavljen poldrug dan.

POLJUBINJ pri Tolminu.

Dne 9. t. m. je bil pokopan v Gorici obče znani in vsem priljubljeni Peter Pavel Kloos. Pri njegovem težkem delu mu je bila usoda nemila. Dne 3. t. m. je nesrečno padel v sklad drv pred Tolminom ter ga je težak hlod smrtno poškodoval. Prepeljali so ga v goriško bolnišnico, toda vsaka pomoč je bila prepozna. Po šestih dneh mučnega trpljenja je spravljen s poslednjo tolažbo sv. vere mirno podlegel težki poškodb, star šele 33 let. Zapusča vdovo in 3 otročiče. Rodom je bil Nemeč iz bivše Sedmograške. L. 1916 ga je vojna vihra zanesla kot narednika «Rudečega Križa» na Tolminsko, kjer se je pozneje poročil in prestopil ob enem v Katoliško cerkev. Počivaj

v miru v zemlji slovenski med narodom, ki si ga ljubil! Žalujejo družino pa naj tolaži ljubi Bog!

KOBARID.

Čeprav je razdejanje vojaškega spomenika na Krmu govoreč in nekako svareč dokaz za naše italijanske sodržavljane, da njihovo postopanje napram nam ni utemeljeno in da so zlasti razna sumničenja neopravičena, vendar ne prenehajo iskati groznih strahov tam, kjer jih ni. Žrtev takega trdega in žalivega ravnanja je postal zadnje dni naš g. kaplan Nadrah. Na podlagi Bog ve kakšnih ovadb je oblastvo napravilo pri njem hišno preiskavo. Ker so našli v stanovanju revolver, za katerega g. kaplan ni imel orožnega lista, so ga aretirali in vklejenega odvedli v toliminske zapore. Da ljudstvo takega nasilnega postopanja ne odobruje, je umljivo.

RIHENBERK.

Ko se je letos ustanavljal v Rihemberku «konzorcij vinogradnikov in proizvajalcev», so se mnogoteri oddahnili, češ, sedaj ne bo več treba tuhtati, kam z našim vinskih pridelkom. A že imena gospodov, ki so ustanavljali konzorcij in ga s pretinjami tudi deloma ustanovili, so nas navdala z nezaupanjem. In res! V nedeljo po masi se je javno razglasilo, da konzorcij ne bo letos kupoval vina, ker nima posede. Vinogradniki sami pa izjavljajo, da bi bili pripravljene tudi sode dati na posodo, če bi le vino slo. Torej tiči vzrok konzorcijeve nedelavnosti le v tem, da je

bil sezidan na pesku, ker nima denarja in ne ljudskega zaupanja. Ljudstvu se odpirajo oči, ko vidi, kako se zgraba drja Lessija in drugih «vinskih strokovnjakov» podira. Vinogradniki oklenite se torej le takih organizacij, ki jih vodijo strokovnjaki in može, ki uživajo naše zaupanje, da ne boste še za kako razočaranje bogatejši.

TOLMINCI! Zahtevajte od gostilničarjev, da ne točijo godlje, temveč pristno, domačo kapljico, ki jo dobe pri Vinarski Zvezi v Gorici, Via Mameli št. 8.

Mestne novice**Vsled ozdravljenja**

kraljevih pricezinj Mafalde in Ivane, ki sta bile v zadnjih tednih težko bolne, je izročil tukajšnji podprefekt kom. Nicolotti kapucinskemu samostanu 3 zaboje volnenih izdelkov in perila. Enako je dobil tudi tukajšnji salezijanski zavod tri zaboje.

Prijet tat koles.

V soboto okrog poldneva je šel v Gorici bivajoči Teobald Masera po opravkih v tržaško banko «Commerciale» nasproti kavarni Teatro. Svoje kolo je pustil pred vrati, toda je zavrl zadnje kolo. Ko je prišel čez nekaj časa iz banke, kolesa ni bilo več. Ker so pa ljudje malo prej opazili, kako je nekdo zadel pred banko neko kolo na ramo in odšel z njim proti Tržaški cesti, se je karabinerjem s hitrim zasledovanjem posrečilo vjeti tatu, nekega Conzuta iz Gra-diške, ki je tatvino priznal.

GOSPODARSTVO**Novo občinsko gospodarstvo****Novo občinsko gospodarstvo.**

Do 11. januarja 1923. se ni v naših občinah v pogledu uprave in financ skoraj nič spremenilo. Avtonomija naše občine in dezele je bila po vseh dotakratnih vladah spoštovana in očuvana.

Ministrska seja z dne 11. januarja 1923. pa je ustvarila kar čez noč popoln preobrat v upravi in v financah naše občine. V tej ministrski seji se je popolnoma prezrlo uvaževati ugosposodarske in upravne razmere iz preteklosti in izvršilo se je popolno izenačenje na polju uprave in finančne zakonodaje s stari italijanskimi pokrajinami.

Naj omenimo le najvažnejše zakone, ki jih je ta ministrska seja raztegnila na naše kraje:

- 1.) občinski in deželni zakon od 4. febr. 1915. št. 148.
- 2.) vse zakone, ki so merodajni za italijanske direktne davke;
- 3.) zakone o užitini;
- 4.) zakone o novih občinskih davkih;
- 5.) zakone o kolekovanju in registrajskih pristojbinah.

Italijanski direktni davki, nova užitina in novi občinski davki stopijo v veljavo s prvim januarjem 1924.

S tem se popolnoma spremeni dodana občinsko gospodarstvo in dodana občinska uprava. V kratkem bodo morali občinski sveti razmišljati in razpravljati, kako naj zgradijo občinsko gospodarstvo na novi podlagi.

Skrbeti bodo morali,

da pridejo do takšnih denarnih sredstev, s katerimi bodo krili vse potrebe občine, toda tako, da bodo davčno breme razdelili pravično in enakomerno na vse davkoplačevalce. Potrebe umrle avtonomne občine so bile skromne, zato je bilo tudi gospodarstvo in finančno pravo bivše občine skromno in priprosto. Avtonomna občina je imela pravico do užitnine na vino, most, meso, na pivo in opojne pijače. Glavni vir dohodkov za bivšo občino so bile doklade na

državne davke: na zemljski, razne hišne davke, obrtne davke, i. t. d.

Centralistično upravljana občina

pa bo imela zelo razvito občinsko gospodarstvo, ki ga urejujejo mnogobrojni zakoni in dekreti. To je tudi potrebno, ker bodo izdatki centralistično urejene nove občine neprimerno večji, nego so bili izdatki dodana avtonomne občine. Novi občinski zakon od 4. febr. 1915 določuje vse obveznosti nove občine in vse nove uredbe, ki jih bo morala vsaka naša večja občina ali pa konzorcij manjših občin urediti. Če sam ustroj občinske urada je po zakonu natančno predpisan in reči je treba, da bo precej drag. Izdatki za občinske uslužbenke: tajnika, zdravnika, babico i. t. d. se neprimerno povisajo; visoki bodo izdatki za vzdrževanje sodnij, za vzdrževanje javne varnosti, zdravstvene uprave, šolstva i. t. d. Poudariti moramo tudi, da vsi centralistično urejena italijanska občina ogromno delo v tako zvanem prenešenem delokrogu. To je delo, ki spada po svoji naravi v delokrog države in ki bi ga ona morala izvrševati, pa ga nalaga občini. Tudi avtonomna občina je opravljala gotova dela, ki so spadala v državni delokrog, toda to delo je bilo v praksi delom, ki ga bo morala opravljati centralistično urejena nova občina, popolnoma neznančno. Opravičeno lahko trdimo, da bo občina v bodočnosti opravljala dve tretjini vsega dela za državo, dočim bo komaj ena tretjina dela občine v bodočnosti posvečena naravnemu delokrogu občine — to je skrbi za občinsko gospodarstvo, krajevno policijo, zdravstvo in šolstvo. To delo pomeni za centralistično urejeno občino ogromno in neprijetno breme, ki bo povzročilo občini tudi velike izdatke. Zato je popolnoma naravno, da morajo biti tudi finančne pravice centralistično upravljane občine mnogo večje kot pa pravice avtonomne občine.

Kateri so viri finančnih pravic centralistično upravljane občine?

a) Novo finančno pravo občine določuje predvsem občinski in deželni zakon od 4. febr. 1915 št. 148, ki je bil raztegnjen na nove pokrajine z odlokom od 13. januarja 1923.

b) nadalje urejuje finančne pravice občine kraljevi odlok od 11. jan. 1923. št. 91, s katerim je bila uvedena v novih pokrajinah italijanska užitnina in ki je bil razglašen v Gazzetti Ufficiale št. 20 od 6. febr. 1923. ter

c) kraljevi odlok od 11. januarja 1923. št. 116 (razglašen v Gazzetti Ufficiale št. 49 od 28. febr. 1923), s katerim so bili uvedeni italijanski občinski davki tudi v novih pokrajinah. Nove občinske davke, ki jih je 14, urejuje 64 zakonov, oziroma odlokov. Vse te zakone bodo morala županstva proučiti. Prvi člen tega odloka pooblašča občine tudi do pobiranja občinskih doklad od državnega zemljiškega davka (imposta sui terreni), od državnega davka na stalne stavbe (imposta sui fabbricati) in od državnega davka na premoženje (ricchezza mobile).

Finančne in davčne pravice občine, ki jih določujejo ravnokar omenjeni pravni viri, obsegajo torej pravico občine do doklad na državnih direktnih davkih, pravice do užitnine in do samostojnih občinskih davkov.

Iz navedenega

je že razvidno, da bo občinsko gospodarstvo v bodočnosti obsežno, da je v primeri z dodanašnjim gospodarstvom v temeljih izpremenjeno. Cilj, ki smo ga občinam takoj v začetku tega članka postavili, to je pridobitev tistih denarnih sredstev, ki so potrebna za kritje vseh izdatkov občine in pa pravična ter enakomerna razdelitev davčnega bremena na vse davkoplachevalce, se ne bo dosegel takoj v prvih letih. Našim županom in tajnikom manjka potrebnega izkustva, novi občinski davčni ustroj je popolnoma drugačen kot dosedanji; skoraj onemogočena je proučitev tega ustroja tudi radi tega, ker so vsi tozadevni finančni zakoni na razpolago samo v italijanski.

Naša organizacija in «Goriška Straža» bo napravila po možnosti svojo dolžnost, ali jasno je, da ne more naš list popolnoma izčrpno razložiti novega davčnega in finančnega preustroja občine. To je umljivo za tistega, ki ve, da urejuje vso to snov okoli 100 zakonov, oziroma odlokov.

V prihodnji številki «Gor. Str.»

bomo poročali najprej o občinski užitnini, ker je bila ravno pred par dnevi spremenjena po kraljevem odloku od 24. sept. 1923 št. 2030 in razglašena v Gazzetti Ufficiale št. 234 od 5. okt. 1923.

Tajništvo K. D. Z. v Gorici.

VALUTA.

Dne 18. oktobra si dal ali dobil:
za 100 dinarjev — 25:80 — 26:— L.
za 100 avstr. kron — 3:0 — 3:1 stot.
za 1 dolar — 21:80 — 21:90 L.
za 1 funt 99:40 — 99:70 L.

Marija Zorzut Rudolf Terpin

poročena.

Vipolže

Števerjan

Obilo sreče!

Kje se nahaja Bednarikova knjigoveznica?

V prostorih Zadržne tiskarne v Gorici na Placuti, vogal via Orzoni.

HIŠA

nova z lepimi prostori in zemljiščem pri hiši je na prodaj v Ozeljanu. Podrobnosti se izvejo pri županstvu v Ozeljanu.

NAZVANLO.

Usojam si naznaniti sl. občinstvu da se preselim s svojo krojačnico in trgovino dne 15. t. m. v Kanal št. 70. ter obenem se priporočam v nadaljnjo naklonjenost svojim cen. odjemalcem Jericijo Alojziju, krojač in trgovec v Avčah.

Tovorni Avto FIAT 18 P, 34 HP, v izvrstnem stanju, koncesioniran tudi za prevažanje ljudi, zavarovan proti požaru, z plačanimi taksami za prevoz blaga in ljudi, se zelo ugodno proda — pisati: Frideriku Fasser, Ajdovščina št. 1.

PISALNI STROJ v dobrem stanju je na prodaj po dogovoru. Naslov pove uprava «Goriške Straže»

Stanovanje z lepim obzidanim dvoriščem, studenčnico, primernim za obsežno kokošjerejo, se odda prav po ceni v najem v vipavskem št. Vidu Prav primerno za upokojenca. Več pove Posredovalnica Via Carducci 8, II v Gorici.

Pritlična na novo sezidana vila se odda za nizko ceno v najem, 20 minut oddaljeno od mesta. Naslov pri upr. Straže.



Najcenejše in najboljše švicarske ure vseh vrst z 5 letno garancijo kupite pri stari domači tvrdki

J. Šuligoj,

urar in trgovec

Gorica - via Carducci 19

ZDRAVNIK

dr. Rado Sfiligoj

sprejema za kirurgijo,
porodništvo in ženske bolezni
v Gorici, Via Mameli št. 8-I.
od 9. — 11. in 14. — 15.

Na prodaj hiša 12420 m² zemljišče, vinograd, gozd v Volčjdragi. Pojasnilo da Posredovalnica Via Carducci 8-II, Gorica.

Iščem stavbo ali vilo, primerno za malo obrt s stanovanjem v Gorici ali na deželi. Ponudbe na upravo «Goriške Straže».

ZAHVALA.

Za obilne dokaze iskrenega sočutja ob smrti preljube soproge, namice

Marije Lapanja roj. Mauri

izrekamo najsrčnejšo zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, velč. g. upravitelju Medvešu, sploh vsem, ki so ji izkazali zadnjo čast in jo spremili k večnemu počitku.

Na Pečinah, dne 12. oktobra 1923
Andrej, Anton, Julka
Gabrijel, soprog hči
sinova.

Prodaja na obroke.

S prvim septembrom je otvorila firma: «Grande Emporio Rateale» (centrala v Trstu),

Via Garibaldi 20, II p. (prej via Teatro)

svoje podružno skladišče.

Prodaja: izgotovljene obleke in po meri, najfinejše manufakturno blago, sukne, dežne plašče, obuvale, klobuke, ovratnike, rokavice, naramnice, perilo itd.

Cene brez konkurence! Obroki mesečni in tedenski. Krojačnica prvega reda. Gorica, Via Garibaldi 20-II.

PODRUŽNICA

Ljubljanske kreditne banke v Gorici

Corso Verdi „Trgovski Dom“

Telefon št. 50. — Brzojavni naslov: Ljubljanska banka.

Delniška glavica
in rezerve:
80 MILJONOV

CENTRALA:
LJUBLJANA

Reserva S H S
kron
64 MILJONOV

PODRUŽNICE: Brežice, Kranj, Metkovič, Celje, Maribor, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Obrestuje vloge na knjižice po 4½%. Na daljšo odpoved vezane vloge po dogovoru.

Nakup in prodaja vsakovrstnega tujega denarja. — Izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle najkulantneje.

TEOD. HRIBAR (nasl.) - GORICA

Corso Verdi 32 (hiša Centr. Posoj.)

Velika zaloga češkega platna iz znane tovarne **Regenchart & Rymann**, vsakovrstno blago za poročence kakor tudi velika izbira moškega in ženskega sukna.

Blago solidno!

Cene zmerne!

Kmetovalci!

Kdor želi TOMAZEVO ZLINDRO, kalijevo sol ali druga umetna gnojila, naj jih naroči pri domači hranilnici ali zadrugi, v goriški okolici pa pri

Zadružni Zvezi v Gorici

Corso Giuseppe Verdi 37, I. nadstropje.

Naša zavarovalnica L'„UNION“

je največji svetovni zavod. Delniški kapital Fr. 20 Miljonov, zav. kapitali v veljavi čez 70 Milijardov Fr. Ustanovlj. 1828.

Generalni zastopnik **AVGUST RAVNIK**
Gorica, Corso V. E. 28-I.

Zastopniki se še sprejmejo.

Modni salon ROZE MUNGHERLI

v Gorici se je preselil v trgovino na

Corso Giuseppe Verdi št. 40

V trgovini je dobiti vse novosti letnega časa z vzorci iz Pariza, Milana in Torina. Izvršujejo se tudi vsakovrstna modistična dela. Klobuki Roze Mungherli so razstavljeni in se prodajajo samo v lastnem salonu Corso Verdi št. 40.